

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA**

S P R E N D I M A S
**DĖL 2020 M. SPALIO 11 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ POLITINĖS
REKLAMOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. balandžio 7 d. Nr. Sp-38
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 16 straipsnio 9 punktu ir Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 22 straipsniu, n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės reklamos stebėsenos tvarkos aprašą (pridedama).
2. Pavesti apygardų rinkimų komisijoms atlikti savo apygardos teritorijoje viešai skleidžiamos politinės reklamos stebėseną.

Pirmininkė

Laura Matjošaitytė

2020 M. SPALIO 11 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ POLITINĖS REKLAMOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų Politinės reklamos stebėsenos tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės reklamos stebėsenos ir jos metu sukaupytų duomenų teikimo Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai (toliau – VRK) tvarka.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymu (toliau – Finansavimo įstatymas), Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymu.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Išorinė politinė reklama** suprantama kaip vaizdo ar garso priemonėmis viešai skleidžiama politinė reklama. Išorine politine reklama taip pat laikoma politinė reklama, skelbiama viešose vietose, pastatuose, transporto priemonėse.

3.2. **Politinė reklama** – valstybės politiko, politinės partijos, jos nario, politinės kampanijos dalyvio vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa. Politinė reklama, nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politine reklama ir yra draudžiama.

3.3. **Rinkimų (referendumo) agitacija** – per rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapą politinei reklamai skleisti skirta veikla, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume.

3.4. **Politinės reklamos stebėseną** (toliau – stebėseną) – duomenų apie politinę reklamą, jos apimtį, žymėjimą ir įkainius rinkimas, kaupimas, analizė, vertinimas ir fiksavimas Apraše nustatyta tvarka.

3.5. **Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaita** (toliau – Ataskaita) – Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2016 m. gegužės 18 d. sprendimu Nr. Sp-52 patvirtintos formos ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie vietinėse ir regioninėse visuomenės informavimo priemonėse (spaudoje, radijuje, televizijoje, internete (įskaitant socialinius tinklus) ir kitomis priemonėmis (lankstinukais, plakatais) paskleistą politinę reklamą, jos apimtį, galimą kainą ir kuri pildoma VRK informacinėje sistemoje.

3.6. **Visuomenės informavimo priemonė** – laikraštis, žurnalas, biuletenis ar kitas leidinys, knyga, televizijos programa, radijo programa, kino ar kita garso ir vaizdo studijų produkcija, informacinės visuomenės informavimo priemonė ir kita priemonė, kuria viešai skleidžiama informacija.

3.7. **Socialinis tinklas** – komunikacinis kanalas, per kurį plėtojami žmogiškieji socialiniai ryšiai, o įvairūs ryšiai sudaro žmogiškųjų socialinių ryšių tinklą (tinklus).

4. Finansavimo įstatymo tikslais politinės reklamos stebėseną vykdoma rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos laikotarpiu. Politinės reklamos stebėseną vykdo VRK ir apygardos rinkimų komisijos VRK pavedimu (toliau – ARK).

5. VRK atlieka viešai skleidžiamos politinės reklamos stebėseną visos Lietuvos teritorijoje ir prasidėjus politinės kampanijos laikotarpiui Seimo rinkimų politinės reklamos faktus fiksuoja VRK informacinėje sistemoje.

6. Vykdydama politinės reklamos stebėseną, VRK turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka pirkti stebėsenos paslaugas.

7. VRK turi teisę kreiptis į Lietuvos radijo ir televizijos komisiją, Visuomenės informavimo etikos komisiją, žurnalistų etikos inspektorius dėl paskleistos informacijos turinio vertinimo politinės reklamos aspektu.

8. VRK gali kreiptis į politinės kampanijos dalyvį raštu ir gauti informaciją, dokumentus, kai tai reikalinga įstatymuose nustatytoms funkcijoms atlikti.

9. VRK, stebėsenos metu nustačiusi, kad politinė reklama paskleista pažeidžiant įstatymus, gali pati imtis tyrimo vykdymo arba tyrimo vykdymą perduoti atlikti ARK.

10. ARK rinkimų agitacijos laikotarpiu atlieka politinės reklamos stebėseną rinkimų apygardos teritorijoje ir stebėsenos duomenis teikia VRK jos nustatyta tvarka.

II SKYRIUS STEBĖSENOS VYKDYTOJAS IR OBJEKTAS

11. ARK savo rinkimų apygardos teritorijoje atlieka viešai skleidžiamos politinės reklamos, skirtos Seimo rinkimų politinei kampanijai, stebėseną ir Seimo rinkimų politinės reklamos faktus fiksuoja ataskaitose.

12. ARK stebėsenos laikotarpis prasideda ARK sudarius Stebėsenos grupę ir baigiasi VRK patvirtinus ir paskelbus galutinius rinkimų rezultatus.

13. Skleidžiamos politinės reklamos stebėseną, stebėsenos laikotarpiu, atlieka ARK pirmame posėdyje protokoliniu sprendimu sudaryta Stebėsenos grupė, kurią sudaro ne mažiau kaip 3 tos ARK nariai. Stebėsenos grupė atskaitinga ARK pirmininkui. Stebėsenos grupės darbo laiko apskaita tvarkoma atitinkamos ARK Darbo laiko apskaitos žiniaraštyje.

14. ARK pirmininkas arba informatikas Stebėsenos grupės narius nedelsdami nurodo VRK informacinėje sistemoje.

15. Stebėsenos objektai:

15.1. vietinėse ir regioninėse visuomenės informavimo priemonėse (spaudoje, radijuje, televizijoje, internete, įskaitant socialinius tinklus), taip pat ARK teritorijoje matomuose, girdimuose užsienio transliuotojų kanaluose skleidžiama politinė reklama;

15.2. išorinė politinė reklama;

15.3. kitomis priemonėmis skleidžiama politinė reklama (lankstinukai, kalendoriukai, atvirukai ir pan.);

15.4. viešai skleidžiama informacija apie kandidatų susitikimus su rinkėjais arba kandidatų dalyvavimą įvairiuose su rinkimais susijusiuose ir nesusijusiuose renginiuose.

16. Stebėsenos subjektai:

16.1. ARK sudarytos Stebėsenos grupės nariai;

16.2. bet kurie kiti ARK nariai, kurie apie pastebėtus faktus informuoja Stebėsenos grupės narius ir jai perduoda susijusią medžiagą.

III SKYRIUS STEBĖSENOS GRUPĖS FUNKCIJOS

17. Stebėsenos grupė atlieka šias funkcijas:

17.1. nustato, ar viešai skleidžiama informacija turi politinės reklamos požymių. Kilus ginčams, neaiškumams dėl informacijos turinio vertinimo, kreipiasi į ją sudariusią ARK dėl sprendimo priėmimo;

17.2. nuolat fiksuoja viešai skleidžiamos politinės reklamos faktus Ataskaitoje;

17.3. renka ir fiksuoja informaciją apie organizuojamus susitikimus su rinkėjais ir (arba) kandidatų dalyvavimą įvairiuose su rinkimais susijusiuose ir nesusijusiuose renginiuose (kvietimus į susitikimus, susitikimų organizavimą: dalyvius, salių nuomą, susitikimų metu platinamą informaciją ir kita) ir fiksuoja ją Ataskaitoje (registruojant laukelyje „VIRS pavadinimas:“ reikalinga rinktis „Susitikimas su rinkėjais/renginys“);

17.4. nuolat tikslina ir pildo surinktą informaciją, jeigu matoma, kad politinė reklama nėra pilnai pažymėta arba trūksta duomenų, kad informacija apie politinę reklamą būtų kokybiškai įtraukta į pildomą Ataskaitą;

17.5. nuolat stebi ir kontroliuoja, ar savarankiški politinės kampanijos dalyviai ir viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai laikosi:

17.5.1. Politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2010 m. rugsėjo 7 d. sprendimu Nr. Sp-58 „Dėl Politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatų (2019 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. Sp-439 patvirtinta nauja redakcija);

17.5.2. Finansavimo įstatyme nustatytų draudimų skleisti politinę reklamą (16 straipsnio 1 ir 2 dalys):

17.5.2.1. paslėptą politinę reklamą (15 straipsnio 2 dalis);

17.5.2.2. neatlygintinai, išskyrus diskusijų laidas;

17.5.2.3. per televiziją, išskyrus diskusijų laidas ir ne trumpesnius kaip 30 sekundžių agitacinius siužetus, kuriuose politinės kampanijos dalyvis informuoja apie politinę programą arba kalba aktualiais visuomenei klausimais;

17.5.2.4. pirmame periodinio spaudos leidinio puslapyje;

17.5.2.5. jeigu jos paskleidimas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams;

17.5.3. Seimo rinkimų įstatyme (51 straipsnio 9 ir 10 dalys) numatytų draudimų įrengti ir skleisti išorinę politinę reklamą;

17.5.3.1. jeigu pagal žymėjimą nėra žinomas išorinės politinės reklamos ploto (gali būti nuosavo namo langas, vitrina ar pan.), ant kurio yra iškabinta politinė reklama, savininkas, Stebėsenos grupė tikslina ir pildo informaciją;

17.5.4. draudimo vykdyti rinkimų agitaciją, nepaisant jos būdų, formų ir priemonių, likus 30 valandų iki rinkimų pradžios ir rinkimų dieną iki balsavimo pabaigos, išskyrus išorinę politinę reklamą, iškabintą iki prasidedant rinkimų agitacijos laikotarpiui. Rinkimų agitacijos draudimo laikotarpiu ir balsavimo iš anksto metu jokių vaizdinių ir garsinių rinkimų agitacijos priemonių

(išskyrus tas, kurias išleido VRK) negali būti balsavimo patalpoje ir 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa;

17.5.4.1. jeigu nustatoma, kad nebuvo laikytasi agitacijos draudimo, nedelsiant (prieš tai įrodymus užfiksavus taip, kad būtų matomi laikas, data ir kita galimai reikšminga informacija) kreipiamasi į asmenį, agitacijos draudimo laikotarpiu paskleidusį rinkimų agitaciją, su prašymu pašalinti paskelbtą rinkimų agitaciją (susirašinėjimas taip pat turi būti saugomas ir fiksuojamas, o jeigu asmuo įrašą pašalina, turi būti fiksuotas įrašo pašalinimas);

17.6. fiksuoja viešai skleidžiamos politinės reklamos apimtį ir įvertina jos kainą;

17.7. informuoja ARK apie savo veiklą;

17.8. teikia VRK periodinius leidinius (ar jų kopijas), kuriuose buvo paskleista politinė reklama, stebėsenos metu (galima teikti ir iki stebėsenos laikotarpio fiksuotą Seimo rinkimų politinę reklamą) surinktos kitos spausdintos politinės reklamos (lankstinukų, kalendoriukų, atvirukų ir pan.) pavyzdžius, laikydamosi Apraše nustatytų reikalavimų;

17.9. tiria gautus, ARK arba VRK perduotus (pagal registruotus dalyvius arba pagal teritorinį principą) tirti skundus.

IV SKYRIUS PRANEŠIMŲ, SKUNDŲ TYRIMO TVARKA

18. Stebėsenos grupės nariai, gavę skundą, pranešimą arba stebėsenos metu gavę informaciją apie galimą pažeidimą, pradeda tyrimą.

19. Stebėsenos grupė, nustčiusi pažeidimą atliekant Aprašo 17.1–17.6 papunkčiuose nurodytas funkcijas, informuoja ARK ir atlieka išsamesnį tyrimą. ARK imasi priemonių, kad tęstinį pažeidimą darantys asmenys nutrauktų neteisėtus veiksmus, o esant būtinybei patys imasi veiksmų, kad pažeidimas būtų pašalintas.

20. Gauti skundai, pranešimai turi būti išnagrinėti per 14 (keturiolika) darbo dienų nuo jų gavimo ARK dienos. Išskirtiniais atvejais, jeigu skundo, pranešimo nagrinėjimas yra sudėtingas arba didelės apimties, susijęs su faktinių duomenų patikrinimu, papildomų įrodymų gavimu ir surinkimu ar kitomis organizacinėmis priemonėmis arba yra kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių tyrimas gali užsitęsti ilgiau, ARK turi teisę šį terminą pratęsti. Skundo, pranešimo nagrinėjimo terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 10 (dešimt) darbo dienų motyvuotu ARK sprendimu.

21. Stebėsenos grupė, tirdama skundus, pranešimus, turi teisę:

21.1. kreiptis į atsakingus asmenis dėl informacijos, reikalingos tyrimui atlikti, pateikimo;

21.2. nuvykti į įvykio vietą, dalyvauti viešuose renginiuose ir fiksuoti pastebėtus pažeidimus, apklausti su tiriamu galimu pažeidimu susijusius asmenis, taip pat įmones, įstaigas ar organizacijas;

21.3. agitacijos draudimo laikotarpiu kreiptis į asmenį, agitacijos draudimo laikotarpiu paskleidusį rinkimų agitaciją, ir prašyti pašalinti paskelbtą rinkimų agitaciją.

22. Stebėsenos grupė, atlikusi tyrimą ir įsitikinusi, kad surinkta pakankamai duomenų ir įrodymų, surinktą informaciją išdėsto argumentuotoje išvadoje, kurią ARK posėdžio metu pristato ARK nariams, kurie posėdyje dėl išvados priima sprendimą.

23. Priėmus ARK sprendimą, ARK pirmininkas arba ARK pirmininko pavedimu vienas iš Stebėsenos grupės narių ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo:

23.1. raštu (atskiris pranešimais) informuoja pranešėją ir (ar) skundo autorių ir kitus suinteresuotus asmenis apie priimtus sprendimus;

23.2. el. paštu rinkim@vrk.lt (pridedant kopiją VRK darbuotojui, persiuntusiam skundą / pranešimą) VRK pateikia priimtą ARK sprendimą, posėdžio protokolą, išvadą ir visą susijusią medžiagą (el. laiškų, informuojančių apie priimtus sprendimus, kopijas, siųstų paklausimų ir gautų atsakymų kopijas (kitokį susirašinėjimą), apklausų protokolų kopijas, gautų finansinių dokumentų (sąskaitų, sąskaitų išrašų) ir surinktų pavyzdžių kopijas bei visą kitą susijusią medžiagą).

24. VRK turi teisę svarstyti klausimą net jeigu dėl jo yra priimtas ARK sprendimas ir taikyti atitinkamas įstatymų nustatytas sankcijas.

25. Administracinio nusižengimo protokolą dėl politinės reklamos skleidimo pažeidimų turi teisę surašyti VRK pirmininkas ir šios komisijos nariai ar VRK pirmininko įgalioti valstybės tarnautojai.

V SKYRIUS

STEBĖSENOS DUOMENŲ ATASKAITOS PILDYMAS

26. Stebėsenos metu sukaupti duomenys apie Aprašo 15 punkte nurodytą politinę reklamą, taip pat duomenys, pateikti pranešėjų ar paaiškėję tyrimų metu, turi būti nedelsiant įvedami į VRK informacinės sistemos Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės posistemę (toliau – Finansavimo posistemė), kuri pagal įvestus duomenis formuoja VRK nustatytos formos Ataskaitą.

27. Prie Finansavimo posistemės jungiamasi per Viešojo administravimo institucijų informacinių sistemų interoperabilumo sistemą, skirtą tapatybei nustatyti, tai yra per Elektroninius valdžios vartus. Pirmą kartą jungdamasis prie Finansavimo posistemės, Stebėsenos grupės narys su

VRK pasirašo sutartį dėl informacijos teikimo elektroniniu būdu. Pasibaigus šios sutarties galiojimui, pasirašoma nauja sutartis.

28. Stebėsenos grupė:

28.1. kiekvieną politinės reklamos, nurodytos Aprašo 15 punkte, faktą Ataskaitoje pildo atskiru įrašu;

28.2. kurdama Ataskaitos įrašą, užpildo visus privalomus laukus, atitinkamai neprivalomi laukai yra paliekami nepildyti, jeigu jie nėra tinkami konkrečiam reklamos atvejui;

28.3. jeigu sukūrus Ataskaitos įrašą paaiškėja tikslesnės reklamos paskleidimo aplinkybės, jomis Ataskaita turi būti nedelsiant papildyta;

28.4. politinės reklamos kainą nustato atsižvelgdama į viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų VRK pateiktus politinės reklamos įkainius, esančius Finansavimo posistemėje ir skelbiamus VRK interneto svetainėje (Ataskaitoje, stulpelyje „Įkainis“, rodoma reikšmė „Nedeklaruotas įkainis“, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas, paskleidęs politinę reklamą, nėra VRK pateikęs savo politinės reklamos įkainių; reikšmė „Nenustatytas įkainis“ rodoma, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas yra pateikęs politinės reklamos įkainius, tačiau Stebėsenos grupė nenurodė įkainio);

28.5. apskaičiuoja paskelbtos politinės reklamos kainą: nustatytą politinės reklamos apimtį dauginą iš pateikto įkainio. Stebėtojų grupės nustatyta politinės reklamos kaina nebūtinai turi sutapti su viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo deklaruota politinės reklamos kaina;

28.6. pildydama Ataskaitos įrašą apie socialiniuose tinkluose paskleistą politinę reklamą, skiltyje „Papildoma informacija“ nurodo, ar paskleista politinė reklama buvo mokama (Ataskaitoje rodoma stulpelyje „Papildoma informacija“);

28.7. pildydama Ataskaitos įrašą apie išorinę politinę reklamą, skiltyje „Papildoma informacija“ nurodo adresą, kuriuo buvo skleidžiama politinė reklama, ir politinės reklamos gamintoją;

28.8. nustačiusi galimus politinės reklamos skleidimo pažeidimus (nepažymėta ar nepilnai / netinkamai pažymėta politinė reklama, neigiama politinė reklama, politinė reklama pirmame periodinio spaudos leidinio puslapyje, politinė reklama agitacijos draudimo laikotarpiu), pildo Ataskaitos skiltis „Politinės reklamos žymėjimas“ ir „Politinės reklamos pastabos“ (Ataskaitoje rodomi stulpelyje „Pastabos“);

28.9. jeigu per televiziją buvo transliuota įstatymo draudžiama politinė reklama, apie tai nurodo skiltyje „Papildoma informacija“;

28.10. gavusi skundą, užpildo skiltį „Skundas“ (Ataskaitoje rodoma stulpelyje „Papildoma informacija“);

28.11. jeigu dėl konkretaus politinės reklamos skleidimo atvejo buvo priimtas rinkimų komisijos sprendimas, sprendimo priėmimo datą ir numerį nurodo skiltyje „Rinkimų komisijos sprendimas“ (Ataskaitoje rodoma stulpelyje „Papildoma informacija“);

28.12. prie kiekvieno Ataskaitos įrašo gali prisegti tos politinės reklamos pavyzdį. Rekomenduojama politinės reklamos pavyzdžius teikti per Finansavimo posistemę, prisegant juos prie atitinkamų Ataskaitos įrašų (jeigu reklama periodinėje spaudoje, – reklama nuskenuojama arba nufotografuojama, jeigu reklama internetinėje erdvėje, – padaroma ekrano vaizdo nuotrauka, jeigu išorinė reklama, – nufotografuojama, ir pan.). Teikiant politinės reklamos pavyzdžius tokiu būdu, labai svarbu, kad matytųsi politinės reklamos žymėjimo užrašas;

28.13. užpildžiusi visus privalomus laukus, Ataskaitos įrašą išsaugo.

29. Informacijos apie politinės reklamos skleidimo pažeidimus nurodymas Ataskaitoje neatleidžia Stebėsenos grupės nuo Aprašo 19 punkto vykdymo.

30. Įvedus informaciją apie Aprašo 15 punkte nurodytą politinę reklamą, Finansavimo posistemėje patvirtinus Ataskaitą (Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitos tvarkymo lange paspaudus klavišą „Patvirtinti tarpinę ataskaitą“, kai ataskaita teikiama pirmą kartą (ir antrą kartą, jeigu vyksta pakartotinis balsavimas), tai yra prieš rinkimus, arba paspaudus klavišą „Patvirtinti galutinę ataskaitą“, kai ataskaita teikiama antrą kartą (trečią kartą, jeigu vyksta pakartotinis balsavimas), tai yra po rinkimų, ataskaita pateikiama VRK. Nepatvirtinus Ataskaitos, laikoma, kad ji VRK nepateikta.

31. VRK nuolat skelbia savo interneto svetainėje patvirtintas ARK ataskaitas ir kartą per mėnesį viešina apibendrintus duomenis, nurodydama dalyvį, viešosios informacijos rengėją ir (ar) skleidėją, fiksuotos reklamos faktą ir apimtį, pagal gautus duomenis iš tiekėjo, kurio nupirktos politinės reklamos stebėjimo paslaugos.

32. Finansavimo posistemėje kontrolę vykdančioms institucijoms pagal kompetenciją teikiami detalūs stebėsenos duomenys, politinės kampanijos dalyviui – tik jo politinės kampanijos stebėsenos duomenys.

VI SKYRIUS

POLITINĖS REKLAMOS PAVYZDŽIŲ IR DOKUMENTŲ BYLŲ SUDARYMAS

33. Stebėsenos metu surinkti politinės reklamos pavyzdžiai ir dokumentai dedami į atskiras bylas.

34. Periodiniai leidiniai (laikraščiai ir žurnalai), kuriuose buvo paskleista politinė reklama, į bylą dedami chronologine tvarka (byla pradedama anksčiausiu leidiniu, baigiama – vėliausiu). Dedami

pirmi ir paskutiniai leidinių puslapiai ir puslapiai, kuriuose buvo politinė reklama. Politinė reklama pažymima ryškios spalvos žymekliu, apibraukiant ar kitaip pažymint.

35. Jeigu politinės reklamos pavyzdžiai pateikti per Finansavimo posistemę, jų nuotraukas, ekrano vaizdo nuotraukas ir pan. Ataskaitos pildymo metu prisegant prie atitinkamų Ataskaitos įrašų, šių politinės reklamos pavyzdžių po rinkimų teikti VRK nebūtina, išskyrus atvejus, kai atlikti tyrimai pagal gautus skundus ar pranešimus.

36. Į dokumentų bylą chronologine tvarka (byla pradedama anksčiausiu dokumentu, baigiama – vėliausiu) dedami rinkimų komisijos posėdžių, kuriuose nagrinėti klausimai, susiję su politinės reklamos skleidimu ir stebėseną, protokolai, rinkimų komisijos priimti sprendimai, raštai, skundai, iš kitų įstaigų ir asmenų (fizinį ar juridinių) gauti su politinės reklamos skleidimu susiję dokumentai. Į tą pačią bylą prie sprendimo (atitinkamo tyrimo) pateikiami visi tyrimo metu gauti dokumentai (el. laiškų, informuojančių apie priimtus sprendimus, kopijos, siųstų paklausimų ir gautų atsakymų kopijos (kitoks susirašinėjimas), apklausų protokolų originalai, gautų finansinių dokumentų (sąskaitų, sąskaitų išrašų) ir surinktų pavyzdžių originalai bei visa kita susijusi medžiaga ir kiti dokumentai, kurie buvo perduoti ARK ar VRK, taip pat Finansavimo posistemę neįkelti politinės reklamos pavyzdžiai.

36.1. Suformavus dokumentų bylą (bylas) kiekvienai dokumentų bylai parengiamas bylos apyrašas (1 priedas), kuriame nurodomi atlikti tyrimai, priimti sprendimai (sprendimo rezultatas) ir pridedamų susijusių dokumentų lapų skaičius.

36.2. Su vykdytais tyrimais nesusiję politinės reklamos pavydžiai apyraše nurodomi viena eilute.

36.3. Suformavus bylas dviem egzemplioriais parengiamas Bylų (dokumentų) priėmimo–perdavimo aktas (2 priedas).

37. Stebėsenos grupė priima iš ARK papirkimų tyrimų grupės jų suformuotą dokumentų bylą (bylas) ir ją pateikia VRK kartu su Stebėsenos grupės bylomis.

VII SKYRIUS ATASKAITŲ IR KITŲ DOKUMENTŲ PATEIKIMAS

38. VRK ataskaitos teikiamos patvirtintos Finansavimo posistemėje ir atspausdintos iš Patvirtintų Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitų peržiūros ir atblokavimo lango. Ataskaitos turi būti pasirašytos Stebėsenos grupės narių ir ARK pirmininko bei patvirtintos ARK antspaudu.

39. **Ataskaitos teikiamos** du (tris) kartus: likus 10 dienų iki rinkimų dienos (likus 5 dienoms – jeigu vyksta pakartotinis balsavimas) ir ne vėliau kaip per 10 dienų nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų)

galutinių rezultatų paskelbimo dienos: 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų – ne vėliau kaip iki 2020 m. spalio 1 d., 2020 m. spalio 20 d. ir iki 2020 m. lapkričio 26 d.

39.1. Likus 10 dienų iki rinkimų ir likus 5 dienoms iki pakartotinio balsavimo Ataskaitos teikiamos VRK informacinėje sistemoje.

39.2. Ne vėliau kaip per 10 dienų nuo galutinių rinkimų rezultatų paskelbimo dienos VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui (Gynėjų g. 8, Vilnius) pateikiami pasirašyti Ataskaitų originalai kartu su politinės reklamos pavyzdžiais (jeigu nebuvo pateikti per Finansavimo posistemę Ataskaitos pildymo metu) ir kitais dokumentais, kaip nurodyta Aprašo 33–37 punktuose.

39.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus valstybės lygio ekstremalią situaciją, VRK gali nustatyti kitą Ataskaitų originalų ir politinės reklamos pavyzdžių pateikimo formą ir terminus.
